

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. joulukuuta 2021
(OR. en)

14568/21

Toimielinten välinen asia:
2020/0353(COD)

ENV 951
ENT 188
MI 907
CODEC 1574

ILMOITUS

Lähettiläs:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	13135/21
Kom:n asiak. nro:	13944/20 + ADD 1
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta – Tilanneselvitys

I JOHDANTO

Komissio toimitti 10. joulukuuta 2020 neuvostolle ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta¹.

Ehdotuksen teknisiä näkökohtia tarkastellaan ympäristötyöryhmässä.

¹ Asiak. 13944/20 + ADD 1.

Ehdotus perustuu SEUT 114 artiklaan, ja sillä pyritään nykyaikaistamaan akkuja koskevaa EU:n lainsäädäntökehystä akkujen kehittämisen ja tuotannon kysynnän kasvaessa. Ehdotuksessa on yksilöity kolme ongelmarypäästä, jotka johtuvat markkinoiden toimintapuutteista ja tiedon puutteesta ja liittyvät läheisesti sisämarkkinoiden toimintaan (ei ole riittäviä toimintapuitteita, jotka kannustaisivat investoimaan kestävien akkujen tuotantokapasiteettiin, kierrätysmarkkinat eivät toimi optimaalisesti eikä materiaalikierto ole riittävän suljettua sekä asiaan liittyvät sosiaaliset ja ympäristöriskit, jotka eivät kuulu EU:n ympäristölainsäädännön piiriin). Siinä esitetään seuraavat kolme tiiviisti toisiinsa liittyvää tavoitetta:

- sisämarkkinoiden toiminnan vahvistaminen varmistamalla tasapuoliset toimintaedellytykset yhteisillä säännöillä,
- kiertotalouden edistäminen
- ympäristövaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten vähentäminen akkujen elinkaaren kaikissa vaiheissa.

Puheenjohtajavaltio Portugali laati useita epävirallisia asiakirjoja ja luonnoksen kompromissitekstiksi II luvusta (Kestävää kehitystä ja turvallisuutta koskevat vaatimukset) ja VII luvusta (Akkujen käsittely elinkaaren päättyessä) sekä tilanneselvityksen, joita ympäristöneuvosto tarkasteli 10. kesäkuuta 2021². Tässä yhteydessä ministerit toivat esiin useita avoinna olevia keskeisiä kysymyksiä, joita ovat

- oikeusperusta;
- joustavuuden tarve akkujen jätehuollon perustamisessa ja toteuttamisessa;
- akkujen sisältämien kemikaalien arviointi ja niitä koskevat rajoitukset;
- hankintaketjun selvitysvaatimukset;

² Asiak. 9052/1/21 REV 1.

- akkujen kestävyys- ja suorituskykyvaatimukset;
- keräys- ja kierrätystavoitteet;
- erillinen luokka kevyiden kulkuvälineiden akuille, ja
- täytäntöönpanon määrääjät.

Ministerit ilmaisivat huolensa myös delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten suuresta määrästä.

II ASIAN KÄSITTELY NEUVOSTOSSA³

Puheenjohtajavaltio Slovenia on pyrkinyt käsittelemään näitä kysymyksiä tähän mennessä järjestetyissä 13 epävirallisessa videoneuvottelussa, joissa käsiteltiin akkuja koskevaa komission ehdotusta. Keskustelu käytiin pääasiassa valtuuskuntien toimittamien kirjallisten huomautusten ja puheenjohtajavaltion laatimien epävirallisten asiakirjojen pohjalta.

Puheenjohtajavaltion kompromissiteksti⁴, joka kattaa kaikki ehdotuksen luvut lukuun ottamatta VII lukua, on myös jaettu. Tarkistettu kompromissiteksti, joka kattaa kaikki luvut, laaditaan ja jaetaan puheenjohtajakauden loppuun mennessä.

Keskeisten kysymysten tilanne on seuraava:

Oikeusperusta

Pohdittiin, olisiko SEUT-sopimuksen 192 artikla lisättävä komission ehdotuksen oikeusperustaksi ottaen erityisesti huomioon akkujen jätehuoltoa koskevan VII luvun luonne.

³ Euroopan parlamentin ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta esitti syyskuussa mietintöluonnoksensa, jossa esitetään 232 tarkistusta komission ehdotukseen.

⁴ Asiak. 13135/21.

Soveltamisala

Jotkin jäsenvaltiot haluavat soveltaa akkukennoihin samoja velvoitteita kuin akkuihin. Lisäksi kannatetaan yleisesti erillistä luokkaa kevyiden kulkuneuvojen akuille. Joitakin kysymyksiä on kuitenkin vielä ratkaisematta, kuten se, mitä vaatimuksia tähän luokkaan olisi sovellettava, miten näiden akkujen erilliskeräys järjestetään ja olisiko näihin akkuihin sovellettava erilliskeräystavoitteita.

Yleiset säännökset

Joidenkin määritelmien tarkkaa sanamuotoa on mukautettava myöhemmin, kun asiaankuuluvien säännösten tekstistä on sovittu. Vastaavasti keskusteluja määräaajoista, siirtymäkaudesta, täytäntöönpano- ja delegoiduista säädöksistä on lykättävä, kunnes kompromissitekstistä saadaan vakaampi.

Kestävyysvaatimukset

Vaikka kunnianhimoisia kestävyysvaatimuksia kannatetaan yleisesti, useat jäsenvaltiot peräänkuuluttavat kohtuullisia määräaikoja, jotta talouden toimijat voivat mukautua ehdotuksessa esitettyihin tiukempiin vaatimuksiin, sekä toteuttamiskelpoisia lähestymistapoja eri parametrien laskentaan ottaen huomioon valmistuslaitosten taso. Huolta on herättänyt myös yhdenmukaisuus kansainvälisten sääntöjen ja alakohtaisen lainsäädännön kanssa. Kestävyysvaatimukseen liittyvä keskeinen kysymys koskee kuitenkin kemikaalirajoituksia koskevaa menettelyä, jonka osalta useat jäsenvaltiot katsovat, että kemikaaleja olisi hallinnoitava REACH-asetuksen muodostamassa kehyksessä.

Akkujen vaatimustenmukaisuus, ilmoitusmenettelyt ja markkina- valvonta

Jäsenvaltiot ilmaisevat huolensa vaatimustenmukaisuusolettaman ja akkujen testauksen (15 artikla) välisestä suhteesta ja yhdenmukaistettujen standardien ja yhteisten eritelmien välisestä suhteesta (15 ja 16 artikla) sekä akkujen vaatimustenmukaisuuden arvioinnin moduuleista (17 artikla ja liite VIII) siltä osin kuin ehdotetaan vaihtoehtoisia moduuleja.

Ilmoitusmenettelyjen osalta jotkin jäsenvaltiot ehdottavat pakollista akkreditointitodistusta vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten toimittamia ilmoituksia varten (25 artikla).

Markkina-
valvonnan osalta jäsenvaltiot kiinnittävät huomiota säännösten mahdolliseen päällekkäisyyteen ja tarpeeseen varmistaa yhdenmukaisuus tuotteita koskevan uuden lainsäädäntökehyksen viitetekstin ja markkina-
valvonta-asetuksen kanssa.

Talouden toimijoiden velvollisuudet

Valtuutettuun edustajaan kohdistuviin vaatimuksiin, sen nimeämiseen valmistajan toimesta, sen toimeksiantoon ja sen velvollisuuksiin liittyy monia huolenaiheita. On otettu esiin tarve käsitellä kysymyksiä, jotka liittyvät verkossa toimivien markkinapaikkojen velvollisuuksiin, akkujen irrottamista ja vaihtamista koskeviin vaatimuksiin (11 artikla) ja eri talouden toimijoiden velvollisuuksiin tuottajarekisterissä, kun kyse on laajennetusta tuottajavastuusta.

Tieto- ja merkintävaatimukset ja sähköinen tiedonvaihto

Yleisenä huolenaiheena on epäselvyys ja tietovaatimusten mahdollinen päällekkäisyys. Jäsenvaltiot kyseenalaistavat erityisesti akkupassia ja sen sisältämiä tietoja koskevat vaatimukset sekä sen suhteen sähköiseen tiedonvaihtojärjestelmään ja akunhallintajärjestelmään ja yhteyden niihin. Jotkin jäsenvaltiot ehdottavat, että ehdotuksen liitteeseen sisällytettäisiin taulukko, jossa esitetään kaikki tietovaatimukset.

Hankintaketjun selvitysvelvoitteet

Hankintaketjun selvitysvaatimusten osalta suurin osa jäsenvaltioista huomauttaa, että on varmistettava yhdenmukaisuus horisontaalisen lainsäädännön eli yritysten kestävää hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan tulevan lainsäädäntöaloitteen sekä muiden tätä alaa koskevien säädösten tai suuntaviivojen kanssa.

Valtuuskunnat kannattavat hankintaketjun selvitysvaatimusten keskittämistä erilliseen lukuun.

Selvitysvelvoitteiden noudattamisen arviointimenettelyyn on kiinnitettävä erityistä huomiota, ja jäsenvaltiot pyytävätkin komissiota antamaan hyvissä ajoin uudet suuntaviivat.

III PÄÄTELMÄ

Kaikilla valtuuskunnilla on tässä vaiheessa voimassa yleinen tarkasteluvarauma. Tähän mennessä käytyjen keskustelujen perusteella puheenjohtajavaltio katsoo kuitenkin, että kompromissitekstiluoonnokset, jotka perustuvat suurelta osin valtuuskuntien huomautuksiin, auttavat selkeyttämään tekstiä merkittävästi.

Monet säännökset on muotoiltu uudelleen tekstin johdonmukaisuuden parantamiseksi, erityisesti eri talouden toimijoiden velvoitteiden selventämiseksi akkujen markkinoille saattamisen osalta tai käytettyjen akkujen asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Ehdotukseen on tehty merkittäviä muutoksia, jotka koskevat markkinavalvontaa, hankintaketjun selvitysvaatimuksia ja akkujen vaatimustenmukaisuuden arviointimoduuleja markkinavalvonnan osalta. Myös tieto- ja merkintävaatimusten rakenteeseen on tehty joitakin muutoksia velvoitteiden selkeän muotoilun ja säännösten päällekkäisyyden välttämiseksi.

Selkeän lainsäädäntökehyksen luomiseksi tarvitaan kuitenkin lisätoimia laaja-alaisempien kysymysten osalta, kuten tavoitteiden ja määräaikojen tavoitteellisuus, käytettyjen akkujen jätehuoltoa koskevat vaatimukset ja yhteys jätepuitedirektiiviin, akkujen uusiokäyttöä koskevien käsitteiden ja prosessien selkeyttäminen sekä tietenkin toimivallan antaminen komissiolle. Lisätarkastelua edellyttävät myös useat tekniset kysymykset, jotka ovat toistaiseksi ratkaisematta osittain ehdotuksen monimutkaisuuden vuoksi. Ne koskevat erityisesti erillistä luokkaa kevyiden kulkuneuvojen akuille, tietovaatimuksia, käytettyjen akkujen jätehuoltoon liittyvän joustavuuden tasoa sekä akkujen uudelleenkäyttöä tai käyttötarkoituksen muuttamista koskevia vaatimuksia.

Valikoiduista kysymyksistä joulukuussa käytävien lisäkeskustelujen pitäisi siivittää tarkistetun kompromissiehdotuksen valmistelua.

Puheenjohtajavaltio Slovenia on sitoutunut jatkamaan työtä kompromissitekstin tarkistamisen parissa ja koordinoimaan toimintaansa tulevan puheenjohtajavaltion Ranskan kanssa ympäristötyöryhmässä käytävien keskustelujen jatkamisen helpottamiseksi ja asian sujuvan edistymisen varmistamiseksi neuvostossa.

Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään panemaan merkille tilanneselvitys ja toimittamaan se neuvostolle.
